UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Etnografie şi Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Cultură și societate – Între tradiție și modernitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			**LME1268** Reprezentare și putere (**în lb. engleză**)					
2.2 Titularul activităţilor de curs			dr. Könczei Csilla, conferențiar					
2.3 Titularul activităţilor de seminar			dr. Könczei Csilla, conferențiar					
2.4 Anul de studiu	**I**	2.5 Semestrul	**2**	2.6 Tipul de evaluare	**E**	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DSIN
							Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	14
Distribuţia fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					*40*
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					*47*
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					*40*
Tutoriat					*4*
Examinări					*2*
Alte activităţi.....					

3.7 Total ore studiu individual	133
3.8 Total ore pe semestru	175
3.9 Numărul de credite	7

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	• O sală echipată cu proiector, calculator
5.2 de desfăşurare a seminarului	• O sală echipată cu proiector, calculator

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	C1. Utilizarea aparatului conceptual şi metodologic de bază al unei ştiinţe umaniste sau sociale şi a mecanismelor de integrare a contribuţiilor diverselor discipline sociale şi umaniste într-o abordare interdisciplinară, riguroasă logic şi conceptual C2. Analiza din perspective multiple (retorică, de conţinut, contextuală etc.) a faptelor culturale de diverse niveluri şi provenienţe (creaţii artistice, discursuri publice, cultură de masă, culturi şi sub-culturi comunitare) C4. Identificarea, analiza şi clasificarea fenomenelor culturale cu relevanță etnologică în contexte multiple (local, regional, național, global) C6. Consilierea factorilor implicaţi în situaţii ce presupun relaţii interumane între grupuri supuse unor procese de aculturaţie (minorităţi, refugiaţi, marginali, etc)

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Competențe transversale	**CT1.** Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient şi responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activităţii ştiinţifice şi cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare. **CT2.** Aplicarea tehnicilor de relaţionare în grup; dezvoltarea capacităţilor de comunicare interpersonală şi de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. **CT3.** Căutarea, identificarea şi utilizarea unor metode şi tehnici eficiente de învăţare; conştientizarea motivaţiilor extrinseci şi intrinseci ale învăţării continue

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competenţe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• dezvoltarea gândirii critice despre fenomenele sociale și folosirea analizei reprezentărilor vizuale ca și mijloc de formare a mediului social și mediatic • pregătirea teoretică a studenților cu mijloacele necesare pentru analiza reprezentărilor despre romi evitând stereotipurile exoticizante și orientaliste • pregătirea studenților pentru analiza și cercetarea materialelor vizuale
7.2 Obiectivele specifice	• identificarea și descrierea problemelor cruciale legate de reprezentarea romilor în cadrul teoriilor culturale contemporane • dezvoltarea capacităților de scriere și de comunicare și a aparatului analitic • dezvoltarea unei perspective deschise, reflexive și critice în abordarea temelor sociale și culturale legate de romi

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
1. Introducere. Discutarea metodologiei, distribuirea sarcinilor	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
2. Introducerea conceptelor de bază, distribuirea filmelor pentru interpretare	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
3. Grupul societal și comunitățile imaginare. Grupurile etnice. Granița etnică. Etnicitate și cultură.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
4. Identitatea etnică. Identitatea națională. Identitatea plurală. Limbă și etnicitate. Abordări sociologice. Etnicizarea sărăciei. Strategii de supraviețuire în rândul romilor din Europa de Est. Exemple de succes. Conflicte etnice în perioada de tranziție. Pogromuri.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
5. Reprezentare. Abordări epistemologice și politice. Stereotipia. Esențializarea. Exotizare. Orientalismul.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
6. Reprezentarea vizuală a romilor. Strategii în rândul romilor vizavi de stereotipizare. Autoreprezentările romilor	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
7. Reprezentările istorice ale romilor. Abordări narative și constructiviste. Problema originii indiene. Romii ca și popor European.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
8. Istoria contemporană a romilor. Holocaustul romilor. Antecedente. Eugenetica, teze rasiste.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
9. Romii în socialism și în post-socialilsm.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
10. Stratificația socială a romilor. Sărăcia extremă și romii. Getoizare, marginalizare. Etnicizarea sărăciei. Incluziunea romilor.	Expunere, explicaţie, discuții, activități interactive	
[Perspective de antropologie vizuală în reprezentare 1] Observaţia participativă: musca pe perete (fly on the wall). Interactivitate.		
[Perspective de antropologie vizuală în reprezentare 2] Ethno-fiction. Cinéma vérité. Shared anthropology, sharing authorship. Cinema colaborativă, teatru, muzică.		
[Perspective de antropologie vizuală în reprezentare 3] Susţinerea cazului romilor: avocatură în antropologia scrisă, antropologie vizuală, susţinere prin video		
14. Reprezentare, othering și metodologii vizuale: spre un conept nou al discursului vizual al romilor.		
Bibliografie		

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Anăstăsoaie, Marian-Viorel (2003): Roma/Gypsies in the History of Romania: An Old Challenge for Romanian Historiography. In: *Romanian Journal of Society and Politics*, Volume 3, Number 1, pp. 262–274.

Barth, Fredrik (1996): Régi és új problémák az etnicitás elemzésében. *Regio* 1(7): 2–25. http://epa.oszk.hu/00000/00036/00024/pdf/01.pdf

Barth, Fredrik (1969): Introduction. In: *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organisation of Culture Difference*. London–Oslo, 10–39.

Bernáth Gábor, szerk. (2002): *Kényszermosdatások a cigánytelepen (1940-1985)*. Roma Sajtóközpont Könyvek.

Blasco, Paloma Y. (1999): *Gypsies in Madrid: Sex, Gender and the Performance of Identity*. Berg Publishers

Dupcsik Csaba (2009): A magyarországi cigányság története: történelem a cigánykutatások tükrében, 1890-2008. Osiris Kiadó

Feischmidt Margit (2010): Megismerés és elismerés: elméletek, módszerek, politikák az etnicitás kutatásában. In: *Etnicitás. Különbségteremtô társadalom.* Szerkesztette Feischmidt Margit, Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet, 7-29.

Fosztó László (2009): Ritual Revitalisation after Socialism: Community, Personhood, and Conversion among the Roma in a Transylvanian Village, Halle Studies in the Anthropology of Eurasia, Volume 21. Münster: LIT Verlang

Fosztó László (2009): Viták és irányzatok a romakutatásban. *Korunk* 2009 május

Hall, Stuart (1997): A kulturális identitásról. In: *Multikulturalizmus*. Osiris Kiadó, Budapest. 60–85.

(1997): *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE

Eriksen, Thomas Hylland (2008): 1. Fejezet. Mi az etnicitás? In: *Etnicitás és nacionalizmus - Antropológiai perspektívák.* Gondolat Kiadó. 15–34.

Eriksen, Thomas Hyland (1993): *Ethnicity and Nationalism. Anthropological Perspectives*, Pluto Press, London, 1. fejezet: 1-16

Jenkins, Richard (1994): Rethinking ethnicity: identity, categorization and power, in: *Ethnic and Racial Studies* 17, 197-223.

În lb. maghiară: Az etnicitás újragondolása: identitás, kategorizáció és hatalom / Regândirea etnicității: identitate, categorisire și putere http://www.hhrf.org/magyarkisebbseg/0204/m020426.html

Könczei Csilla
2009 Bevezetés. A társadalmi reprezentációról. In: *Kulturális identitás, rítus és reprezentáció a Brassó megyei Háromfaluban: a borica.* Kriterion Könyvkiadó. 20-30.

Könczei Csilla – Lăcătuș, Ileana
2002 Ilonka néni. [Lakatos Ilonka élettörténete roma, román és magyar nyelven, Az Európai Tanulmányok Karának Kiadója, Kulturális Tanulmányok Sorozata, Kolozsvár] EFES, Colecţia Studii Culturale
http://www.npage.org/IMG/pdf/IlonkaNeni.pdf

Ladányi János - Szelényi Iván
Van-e értelme az underclass kategória használatának?
http://beszelo.c3.hu/01/11/09ladanyi.html

Ladányi János – Szelényi Iván
2000 Ki a cigány? In Horváth Ágota – Landau Edit – Szalai Júlia (szerk.): *Cigánynak születni.* Aktív Társadalmi Alapítvány, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest,179–191.
(http://adatbank.transindex.ro/belso.php?alk=45&k=5)

Liégeois, Jean-Pierre
1998 1. A felfedezés. Eredet. Szétszóródás és megtelepedés. Vándorlások. In: *Romák, cigányok, utazók.* Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központ, Budapest. 13-18.

Liégeois, Jean-Pierre
1998 17. A cigány szervezetek. 18. Nemzetközi szervezetek. In: *Romák, cigányok, utazók.* Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központ, Budapest. 13-18.

Okely, Judith
1983 The Traveller-Gypsies. Cambridge University Press

Gheorghe Nicolae
1995 A romák/cigányok Romániában. *A Minority Rights Group International jelentése*, 4. Melléklet, 1-8.

Reyniers, Alain
1996 A cigányok kiirtása a második világháború során, Cigányfúró, III. évf. negyedik szám, 3-6., fordította Rupp Anikó

Stewart, Michael Sinclair
1994 *Daltestvérek. Az oláhcigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon.* A szociálpolitikai Értesítő Könyvtára. MTA Szociológiai Intézet. 17-35.
http://adatbank.ro/cedula.php?kod=1351

Stewart, Michael
Depriváció, romák és "underclass"
http://beszelo.c3.hu/01/07_08/11stewart.htm

Stewart, Michael

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

2010 A roma és cigány „etnicitás” az antropológiai vizsgálódás homlokterében. In: *Etnicitás. Különbségteremtô társadalom.* Szerkesztette Feischmidt Margit, Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet, 33-47.
Vossen, Rüdiger
1996 A nagy vándorlás. Indiából Görögországba. Cigányfúró, III. évf. ötödik szám, 3-7., fordította Ladányi Klára
Vossen, Rüdiger
1996 A cigányok Közép-Európába érkezése. Cigányfúró, IV. évf. harmadik szám, 7-11., fordította Ladányi Klára

Site-uri recomandate:

http://www.romapage.hu/F%C5%91oldal
http://www.etnologia.mta.hu/images/ROMA/a_roma_kultura_haza.swf
http://www.ushmm.org/wlc/en/article.php?ModuleId=10005219
A roma test politikája I., Nincs ártatlan kép – kiállítás (2015.03.12. - 2015.04.03.)
http://gallery8.org/index.php?lang=hu
http://galeria.index.hu/kult/2015/03/13/a_roma_test_politikaja_i_-_nincs_artatlan_kep/

Bibliografie opțională:

Dupcsik Csaba:
Hogyan csinál cigányt a tudomány? In: A roma kultúra háza
http://www.tarsadalomkutatas.hu/multimedia/a_roma_kultura_haza.swf
Frazer, James: A cigányok, 1996
Junghaus Timea: A neonáci és rasszista romagyűlölő propaganda vizualitása. *tranzit.blog.hu*, 2011. július 20.
http://tranzit.blog.hu/2011/07/20/a_neonaci_es_rasszista_romagyulolo_propaganda_vizualitasa
Kende Anna
2005 „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi” Vizsgálat roma egyetemisták életútjáról. In: Neményi Mária-Szalai Júlia szerk.: Kisebbségek kisebbsége. A magyarországi cigányok emberi és politikai jogai. Új Mandátum Könyvkiadó
Kóczé Angéla: A rasszista tekintet és beszédmód által konstruált roma férfi és női testek a médiában. *Apertúra*, 2014. nyár-ősz
http://uj.apertura.hu/2014/nyar-osz/kocze-a-rasszista-tekintet-es-beszedmod-altal-konstrualt-roma-ferfi-es-noi-testek-a-mediaban/
Kovács Éva
1999 Fekete testek, fehér testek. A „cigány” képe az 1850-es évektől a XX. század első feléig
In: *Beszélő* 2009. január, Évfolyam 14, Szám 1 » Roma-dosszié
http://beszelo.c3.hu/cikkek/fekete-testek-feher-testek
Niedermüller Péter
2009 Gondolatok a roma integrációról. Élet és Irodalom LIII. évfolyam 18. szám, 2009. április 30.
Szuhay Péter
én. Az egzotikus vadembertől a hatalom önnön legitimálásáig. A magyarországi cigányokról készített fotók típusai
In: 7–8. szám, Évfolyam 7, Szám 7 » Roma-dosszié
http://beszelo.c3.hu/cikkek/az-egzotikus-vadembertol-a-hatalom-onnon-legitimalasaig
2010 Ki beszél? Cigány/roma reprezentáció a képző- és fotóművészetben In: *Etnicitás. Különbségteremtô társadalom.* Szerkesztette Feischmidt Margit, Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet

Filmografie:

Gatlif, Tony: Latcho drom, 1993
Peeva, Adela: Whose song is this? színes, bulgár dokumentumfilm, 70 perc, 2003
http://www.der.org/films/whose-is-this-song.html
Sára Sándor: Feldobott kő, fekete-fehér, magyar játékfilm, 84 perc, 1968
Lemon, Alaina: T'an Bahktale! (Good Fortune To You!): Roma (Gypsies) In Russia, színes, 75 perc, 1996

8.2 Seminar		**Observaţii**
Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	Seminarul se desfășoară ca și seminar deschis sub formă de festival de filme despre romi
Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	
Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	
Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	
Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	
Proiecție de film, prezentarea analizei, discuții	Prezentări pe baza filmelor alese și a bibliografiei, interogări, dezbateri	

Bibliografie

Kovács Éva (1999): Fekete testek, fehér testek. A „cigány" képe az 1850-es évektől a XX. század első feléig. In: *Beszélő* 2009. január, Évfolyam 14, Szám 1 » Roma-dosszié
http://beszelo.c3.hu/cikkek/fekete-testek-feher-testek
Szuhay Péter (é.n.): Az egzotikus vadembertől a hatalom önnön legitimálásáig. A magyarországi cigányokról készített fotók típusai. In: 7–8. szám, Évfolyam 7, Szám 7. Roma-dosszié
http://beszelo.c3.hu/cikkek/az-egzotikus-vadembertol-a-hatalom-onnon-legitimalasaig
Szuhay Péter (2010): Ki beszél? Cigány/roma reprezentáció a képző- és fotóművészetben In: *Etnicitás. Különbségteremtô társadalom.* Szerkesztette Feischmidt Margit, Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet
Pócsik Andrea (2003): A romák ábrázolása kortárs magyar filmekben. *Beszélő Online*, november (http://beszelo.c3.hu/03/11/10pocsik.htm)
Pócsik Andrea (2004): A romák ábrázolása a rendszerváltás utáni magyar dokumentumfilmekben. *Metropolis*, 2.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina se armonizează cu conținutul diciplinelor cu tematică asemănătoare de la universitățile din Miskolc, Pecs, Budapesta, totodată construind o bază generală pentru analiza culturii și a societății.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoaşterea bibliografiei, capacitatea de interpretare şi de analiză	Realizarea criteriilor de evaluare în exercițiile orale și scrise	60%
	Participare activă		
	Nivelul cunoașterii și interpretării textelor de autor		
	Calitatea argumentării		
10.5 Seminar	Calitatea lucrărilor de seminar pe baza criteriilor formulate. Realizarea și predarea lucrărilor în termenele stabilite	Întocmirea unui eseu și prezentarea lui oral	40%
10.6 Standard minim de performanţă			
• Cunoașterea teoriilor de bază a disciplinelor implicate. • Realizarea a minim 50% din responsabilități. • Cunoașterea și interpretarea a bibliografiei și filmografiei.			

Data completării 17.03.2022	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 29.03.2022	Semnătura directorului de departament	

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii